

عنوان آموزش: جراحی واریکوسل

تهیه و تنظیم: زهرا رضا زاده کارشناس پرستاری

با نظارت واحد آموزش بیمارستان نقوی

تعریف

واریکوسل به بزرگ و واریسی شدن وریدهای کیسه بیضه (پوستی که روی بیضه قرار دارد) گفته می شود. این بیماری از شایعترین بیماریهای مردان پس از بلوغ میباشد. واریکوسل شایعترین علت کاهش تولید و کیفیت اسپرم و ناباروری در مردان است. واریکوسل همچنین می تواند باعث جمع شدن بیضه ها شود. خوشبختانه اغلب واریکوسل ها به راحتی تشخیص داده می شوند ولی اگر این بیماری علامتدار شود باید درمان جراحی صورت گیرد.

علائم

به دلیل آنکه معمولا واریکوسل علامتی ندارد، اغلب در هنگام ارزیابیهای ناباروری و یا حین یک معاینه عادی کشف می شود. واریکوسل به ندرت دردناک است. درد ممکن است:

<< از یک احساس گنگ ناراحتی، احساس سنگینی و یا درد تیز و برنده متغیر باشد.

<< با نشستن، ایستادن یا فعالیت بدنی افزایش می یابد خصوصاً اگر طولانی مدت باشد.

<< در طول روز با گذشت ساعات بیشتر درد افزایش یابد. با دراز کشیدن به پشت بهتر می شود.

<< به مرور زمان واریکوسل بزرگ تر و مشخص تر می شود. به هر حال اگر شما درد یا تورم و یا توده ای بر روی کیسه بیضه پیدا کردید با پزشک خود تماس بگیرید.

علل

سیاهرگها و سرخرگها جریان خون بیضه ها را برقرار میکنند. علت واریکوسل کاملا مشخص نمی باشد ولی بسیاری از متخصصان معتقدند زمانی این بیماری بوجود می آید که اختلال کارکرد دریچه های داخل سیاهرگی، مانع جریان خون مطلوب بیضه ها می شود. علت اولیه عملکرد ناقص دریچه های داخل سیاهرگی، گشاد شدن وریدها می باشد. واریکوسل اغلب در دوران بلوغ و معمولا در سمت چپ اتفاق می افتد و علت آن به وضعیت قرارگیری سیاهرگ بیضه چپ مربوط است. علاوه بر آن وجود واریکوسل در بیضه یک سمت میتواند تولید اسپرم را در هر دو بیضه تحت تاثیر قرار دهد

احتمال خطر

بیشترین احتمال بروز این بیماری بین سنین ۱۵ تا ۲۵ سال می باشد

عوارض جانبی

کوچک و جمع شدن بیضه مبتلا: حجم بیضه ها از لوله های تولید کننده اسپرم تشکیل شده است . زمانی که واریکوسل ایجاد شود، بیضه ها نرم و چروکیده می شوند. علت اصلی جمع و چروکیده شدن بیضه ها مشخص نیست ولی ممکن است علت آن تخریب بافت بیضه و به دنبال آن حضور نوعی سم در خون باشد . این اتفاق به دنبال عملکرد ناقص دریچه های داخل سیاهرگی بیضه ها و افزایش فشار در داخل سیاهرگهای بیضه بوجود می آید.

ناباروری: مشخص نیست که واریکوسل چگونه بر روی باروری تأثیر دارد . سیستم عروقی بیضه حرارت خون آن را به اندازه اینگه می دارد که برای تولید اسپرم بهترین شرایط را ایجاد کند . با کند شدن و سپس مسدود شدن جریان خون که در واریکوسل اتفاق می افتد، دمای و وضعی بیضه بالا رفته و بر تولید و حرکت اسپرم ها تأثیر می گذارد

درمان:

اگر واریکوسل مشکلی ایجاد نکند به درمان نیازی نیست . در صورتی که درمان لازم است که واریکوسل ایجاد درد، ناباروری و یا آتروفی بیضه کرده باشد . در جراحی، وریدی که مشکل دارد را از سیستم جریان خون بیضه خارج کرده و جریان خون را به سایر عروق طبیعی بر می گردانند . با این وجود تأثیر جراحی بر ناباروری نامشخص است
مواردی که باید واریکوسل را جراحی کرد عبارتند از :
آتروفی (کوچک شدن) سریع بیضه، درد و یا نتیجه غیرعادی در بررسی مایع منی.
عوارض جراحی واریکوسل بسیار محدود و شامل موارد زیر است:

- << هیدروسل (تجمع مایع در اطراف بیضه)
- << احتمال عود واریکوسل
- << تخریب شریانهای بیضه

روش درمان، جراحی است . این روش با بیهوشی عمومی یا موضعی انجام می شود . معمولاً پس از ۲ روز بیمار به شرایط طبیعی برگشته و می تواند فعالیت سبک را شروع کند . پس از ۲ هفته می توان فعالیتها معمول را از سر گرفت . درد ناشی از این عمل جراحی خفیف است . تا ۲ روز اول طبق دستور پزشک می توان برای درد از مسکن های پیشنهادی استفاده نمود . تا یک هفته پس از عمل باید از نزدیکی خودداری نمود.

اقدامات پس از عمل:

بعد از عمل جراحی می بایست از بانداژ محافظ بیضه استفاده نمود . جهت جلوگیری از ورم بیضه ، می توان از کیسه یخ استفاده نمود.

آیا عمل واریکوسلکتومی منجر به معلولیت و ناباروری می شود؟

عمل واریکوسلکتومی جهت درمان و یا جلوگیری از ناباروری انجام گرفته و خود باعث ناباروری نمی شود این جراحی هیچ نوع معلولیتی ایجاد نمی کند.

کاشان ، خیابان شهید رجایی ، بیمارستان نقوی
بخش جراحی بیمارستان نقوی

۰۲۱ ۵۵۵۴۱۵۱۵ داخلی ۲۲۱

www.naghavi.kaums.ac.ir

